

پیش‌بینی انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان براساس انگیزش دبیران تربیت‌بدنی با رویکرد نظریه خودمختاری

مریم عبدالشاهی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۹/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۱۲/۰۹

چکیده

نظریه خودمختاری بیان می‌کند که محیط اجتماعی فرد تعیین‌کننده اصلی در میزان انگیزش خودمختار برای شرکت در فعالیت ورزشی است. هدف پژوهش حاضر، پیش‌بینی انگیزه شرکت در ورزش نوجوانان با استفاده از انگیزش دبیران تربیت‌بدنی، براساس نظریه خودمختاری بود. تعداد ۱۰۲ دبیر زن تربیت‌بدنی و ۵۱۰ دانش‌آموز دختر دوره متوسطه اول از چهار منطقه آموزش و پرورش شهر تهران در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ به روش تصادفی مرحله‌ای انتخاب شدند. پرسش‌نامه انگیزش مربیان (مک‌لین و همکاران، ۲۰۱۲) و پرسش‌نامه انگیزه شرکت در ورزش (گیل و همکاران، ۱۹۸۳) استفاده شدند. یافته‌ها نشان داد که همبستگی معنادار مثبتی بین انگیزش دبیران و انگیزه شرکت در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان دختر وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نیز نشان داد که انگیزش دبیران پیش‌بینی‌کننده مستقیم برای انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان است. مؤلفه تنظیم درون‌فکنی شده و بی‌انگیزشی بیشترین سهم نسبی را در پیش‌بینی انگیزه ورزشی دانش‌آموزان دارند. این یافته‌ها بر اهمیت توجه به ابعاد اثرگذار انگیزشی معلمان تربیت‌بدنی بر انگیزه شرکت در ورزش دانش‌آموزان تأکید می‌کنند.

کلیدواژه‌ها: نظریه خودمختاری، انگیزش دبیران، انگیزش دانش‌آموزان

۱. استادیار رفتار حرکتی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه الزهرا

Email: M.abdosahhi@Alzahra.ac.ir

مقدمه

انگیزشی برای انسان است که رفتارهای شرکت در فعالیت‌های ورزشی را توضیح می‌دهد. این نظریه پیوستاری از خودمختاری را فرض می‌کند که بی‌انگیزگی پایین‌ترین و انگیزه درونی بالاترین سطح خودمختاری است (رایان و دسی، ۲۰۰۰). انگیزه درونی از درون فرد سرچشمه می‌گیرد؛ مانند علاقه به شرکت در ورزش و رشد شخصی. رایان و دسی (۲۰۰۰) مطرح کرده‌اند که انگیزش به شدت تحت تأثیر عوامل اجتماعی در یک محیط، قرار می‌گیرد. عوامل اجتماعی که بر آوردن نیازهای بنیادی شایستگی، استقلال^۱ و ارتباط با دیگران^{۱۱} را تسهیل کنند، می‌توانند بر انگیزش فرد تأثیر بگذارند؛ درحالی‌که عوامل اجتماعی که این نیازها را تضعیف کنند، ممکن است به بی‌انگیزگی منجر شوند. به عبارت دیگر، این نیازها شرایط لازم برای سلامت روان، به‌زیستی و فعالیت مؤثر فرد هستند (ریس، شلدون، گابل، روسکو و رایان^{۱۲}، ۲۰۰۰). افراد زمانی بیشتر برانگیخته می‌شوند که فرصت انتخاب آزادانه فعالیت‌ها را داشته باشند (استقلال)، فعالیت‌ها را با مهارت انجام دهند (شایستگی) و احساس کنند که دیگران مهم (ارتباط با دیگران) از آن‌ها حمایت می‌کنند (گاگنه^{۱۳}، ۲۰۰۳). به نقل از مازیاری، کاشف و سیدعامری، (۲۰۱۴)؛ البته این نظریه فرض می‌کند که هنگام محروم‌سازی از این سه نیاز روان‌شناختی، احتمالاً افراد آسیب‌پذیر و بیمار می‌شوند (ورستویف، وستنکیست، سوئنس، بوون و موراتی‌دیس^{۱۴}، ۲۰۱۳). هنگامی انگیزه درونی به حد اکثر می‌رسد که فرد در موقعیت خاصی احساس شایستگی و خودمختاری کند.

به‌کارگیری و اشتغال جوانان در ورزش، پژوهش‌های بی‌شماری را در سال‌های اخیر به‌خود اختصاص داده است. یکی از موضوعات اصلی پژوهش‌ها، بررسی فرایندهایی است که کودکان و نوجوانان را وادار به شرکت در فعالیت‌های ورزشی می‌کند. موضوع مهم دیگر برای پژوهشگران این است که چگونه به‌زیستی روانی افراد جوان با ورزش بهینه‌سازی شود (بالگور، کاستیلو و دودا^{۱۵}؛ آدی، دودا و تومانیس^{۱۶}، ۲۰۰۸). پیشنهاد شده است که اشتغال و تجربه در ورزش باید به افزایش نگرش مثبت به ورزش و شادکامی آن‌ها منجر شود (دودا، ۲۰۰۱). انگیزش متغیر پیش‌بینی‌کننده مهمی برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی (سارازین، والراند، گیلت، پلتیر و کاری^{۱۷}، ۲۰۰۲) و به‌زیستی روانی (بالگور و همکاران، ۲۰۰۸) است. دو رویکرد نظری که به انگیزش کودکان و نوجوانان برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی مربوط می‌شوند، نظریه هدف-پیشرفت^۴ (نیکولز^۵، ۱۹۸۹) و نظریه خودمختاری^۶ (رایان و دسی^۷، ۲۰۰۰؛ رایان و کنل^۸، ۱۹۸۹) هستند (به نقل از رایان و دسی، ۲۰۰۰). اساس هر دو نظریه مبتنی بر گسترش استعداد و جایگاه انسان با تأکید بر مفهوم فعالیت است. هر دوی این نظریه‌ها مربوط به تغییرپذیری در انگیزش ورزشکاران و کاربرد اختلافات انگیزشی آن‌ها در کیفیت اشتغال به ورزش و تمایل به ادامه شرکت در ورزش است (رایان و دسی، ۲۰۰۰؛ دودا، ۲۰۰۱). نظریه خودمختاری (رایان و دسی، ۲۰۰۰) یک نظریه

8. Ryan & Connell
9. Competence
10. Autonomy
11. Relatedness
12. Reis, Sheldon, Gable, Roscoe, Ryan
13. Gagne
14. Verstuyf, Vansteenkiste, Soenens, Boone, Mouratidis,

1. Balaguer, Castillo, & Duda
2. Adie, Duda, & Ntoumanis
3. Sarrazin, Vallerand, Guillet, Pelletier, Cury,
4. Achievement Goal Theory (AGT)
5. Nicholls
6. Self-Determination Theory (SDT)
7. Ryan & Deci

را به‌وجود می‌آورند (آمیس؛ ۱۹۹۲) که می‌تواند تأثیر زیادی بر علاقهٔ درونی، احساس لذت و ادامهٔ اشتغال به ورزش در ورزشکاران داشته باشد (به نقل از آوارز و همکاران، ۲۰۱۲). در همین زمینه، تومانیس^۴ (۲۰۰۴) در پژوهشی نشان داد که حمایت اجتماعی دبیران تربیت‌بدنی بر انگیزش مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی تأثیر دارد (به نقل از سالاری و بادامی، ۲۰۱۴). افزون‌براین، واضح است که مربیان در تمام سطوح مهارت (مبتدی، ماهر و نخبه) با ورزشکاران در تعامل هستند و همانند ورزشکاران اغلب در شرایط فشارهای روانی ناشی از مسابقات، بررسی‌های دقیق مردم و مسئولان و انتظارات بیش‌ازحد مردم قرار می‌گیرند (جیگس، پتیباس و ورنایچیا؛ ۲۰۰۴). علاوه‌براین، مربیان همواره نسبت به عملکرد و رفتارهای بازیکنانشان قضاوت می‌شوند. آن‌ها باید اهداف مختلف را برای رسیدن به پیروزی تطبیق دهند و شرایط روانی مثبت و فرصت پیشرفت را برای بازیکنانشان به‌وجود آورند؛ بنابراین، داشتن دانش درمورد رابطهٔ مربی-ورزشکار و عملکرد آن‌ها بسیار مهم است؛ زیرا، انگیزهٔ مربیان بر رفتارشان تأثیر می‌گذارد و به‌دنبال آن، بر شناخت، رفتارها و احساسات بازیکنانشان اثر می‌گذارد (ماگنو و والراند؛ ۲۰۰۳). آموروس و اندرسون - بوچر^۵ (۲۰۰۷) بیان می‌کنند که پژوهش روی رفتار مربیان نباید فقط برای به‌دست‌آوردن اطلاعات نظری باشد؛ بلکه باید برای شرایط واقعی (همانند برنامه‌های تربیت مربی) نیز کاربردی و مفید باشد (به نقل از مک-لین، مالت و نئوکامب؛ ۲۰۱۲). انواع رفتارهای مربی بر تمرین، ادراک و اجرای بازیکنان اثر می‌گذارد؛

محیط ورزشی فرصت‌هایی را برای فرد فراهم می‌کند تا مهارت‌ها و شایستگی‌های فردی خود را با معیار خاصی مقایسه کند. انگیزش درونی دلالت می‌کند به اینکه شرکت در یک فعالیت برای لذت و رضایت از خود آن فعالیت باشد و این با کسب تجربه‌ها و نتایج مثبت مرتبط است (رایان و دسی، ۲۰۰۰). در نظریهٔ خودمختاری تأکید شده است که رفتار دبیران بر رفتار و نگرش دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد. براساس این نظریه، یک معلم می‌تواند از طریق حمایت یا مخالفت با نیازهای روان‌شناختی پایهٔ دانش‌آموزان؛ یعنی نیاز به شایستگی، استقلال و ارتباط با دیگران، بر نوع انگیزش دانش‌آموزان تأثیر بگذارد (سالاری و بادامی، ۲۰۱۴). سپس، رضایت از برآورده‌شدن این نیازها موجب تأثیر محیط اجتماعی بر انگیزش درونی (همانند انگیزه‌های بیرونی برای ورزش کردن) می‌شود؛ یعنی جوی که یک مربی می‌سازد، اثر مهمی بر علاقهٔ درونی ورزشکار به فعالیت، درکنار اثرش بر رضایتمندی ورزشکار از برآورده‌شدن نیازهای شایستگی استقلال و ارتباط با دیگران دارد (رایان و دسی، ۲۰۰۰). در همین راستا، هالمبیک و آموروس^۲ (۲۰۰۵) در پژوهشی یافتند که برآوردن این نیازهای پایه، رابطهٔ مثبتی با انگیزش درونی دارد (به نقل از آوارز، بالگور، کاستیلو و دودا؛ ۲۰۱۲). در محیط ورزش، رفتار مربی عامل اثرگذار مهمی بر سطح و کیفیت انگیزش ورزشکار است. مربیان، جلسات تمرین را طراحی می‌کنند و با ورزشکاران در تمرین و مسابقه برای آموزش، بازخورد دادن و برانگیختن بازیکنانشان تعامل دارند (دودا و بالگور؛ ۲۰۰۷)؛ بنابراین، آن‌ها محیطی روانی

6. Toumanis
7. Giges, Petitpas & Vernacchia
8. Mageau & Vallerand
9. Amorose & Anderson-Butcher
10. McLean, Mallett & Newcombe

1. Basic Psychological Needs
2. Hollembeak and Amorose
3. Sol Alvarez, Balaguer, Castillo & Duda
4. Duda & Balaguer
5. Ames

نزدیک بین آن‌ها می‌شود (دسی، لاگاردیا، مولر، شینر و رایان، ۲۰۰۶). چون، ریو یو و جانگر^۵ (۲۰۱۴) یافتند که دبیران تربیت‌بدنی که رویکرد آموزش حامی استقلال^۶ نسبت به دانش‌آموزان دارند، انگیزش آموزش، مهارت آموزش و سلامتی آموزش^۷ بیشتری دارند. پژوهشگران روان‌شناسی ورزش باید توجه کنند که رفتارهای مربی در زمینه رفتارهای حامی استقلال ممکن است به‌طور مثبتی با رضایتمندی از نیازهای دانش‌آموزان رابطه داشته باشند؛ به‌عنوان مثال، هنگامی که یک مربی آن‌ها را آموزش می‌دهد، تشویق می‌کند، انتخاب آن‌ها را حمایت می‌کند و افکار و سؤال‌هایشان را پاسخ می‌دهد، در دانش‌آموزان رضایتمندی از نیازهای شایستگی، استقلال و ارتباط با دیگران به‌وجود می‌آید؛ زیرا، مربیان آزادانه آن‌ها را تشویق می‌کنند (استقلال)، به توسعه توانایی‌های ورزشکاران کمک می‌کنند (شایستگی) و موجب تعامل مثبت ورزشکار با جامعه می‌شوند و رابطه بین خود و ورزشکار (ارتباط با دیگران) را بهبود می‌دهند (سولستاد و همکاران، ۲۰۱۵).

نظریه خودمختاری در مورد رفتارهای مربی، بیان می‌کند که انواع طبقه‌بندی رفتار براساس انگیزه وجود دارد که دارای درجه‌ای از استقلال هستند؛ یعنی انگیزش در پیوستاری از خودمختاری قرار دارد که انگیزش خودمختاری^۸ نامیده می‌شود. انگیزش خودمختاری دلالت می‌کند به رفتارهای عمدی^۹ فرد که موافق با احساس درونی خودش است؛ یعنی رفتار فرد براساس ارزش‌ها و اهدافش است (دسی و رایان، ۲۰۰۰). روچی، پلتیر و کاتور^{۱۰} (۲۰۱۳) انواع

بنابراین، انگیزه و رفتار مربی برای بهینه‌سازی محیط یادگیری ورزشکاران بسیار ضروری است. در این زمینه، نظریه خودمختاری (رایان و دسی، ۲۰۰۰) که یک نظریه انگیزشی-اجتماعی است، بر پایه انگیزش چندبعدی بنا شده است و چرایی و چگونگی تأثیر انگیزش بر رفتارها را توضیح می‌دهد. پژوهش‌ها روی این نظریه (اموروس و اندرسون-بوچر، ۲۰۰۷) نشان داده‌اند که ادراک ورزشکاران از نیازهای پایه (استقلال، شایستگی و ارتباط با دیگران) بین رفتار مربیگری ادراک‌شده^۱ و جهت‌گیری انگیزه ورزشکاران میانجی‌گری می‌کند؛ بنابراین، نتایجی (مثل رفتارهای مربی) که به‌وسیله انگیزه به‌وجود می‌آید، محصول رضایتمندی از نیازهای روان‌شناختی است. براساس نظریه خودمختاری (دسی و رایان، ۲۰۰۸)، مربیان با روش مربیگری حامی استقلال^۲ ورزشکارانشان را درگیر می‌کنند؛ به‌طوری که در یک محدوده قوانین خاص، شرایط انتخابی را برای شاگردان به‌وجود می‌آورند و صبر و بردباری را در رابطه با فرایند یادگیری بازیکنان از خود نشان می‌دهند، افکار بازیکنان را تصدیق می‌کنند، اصول اساسی تکالیف و محدودیت‌ها را به آن‌ها توضیح می‌دهند و فرصتی را برای حل مسائل تکنیکی برای آن‌ها فراهم می‌آورند؛ بنابراین، این رویکرد مربیان فواید روانی بسیاری برای ورزشکاران و رابطه بین مربی و ورزشکار دارد (سولستاد، هوی و آماندسن^۳، ۲۰۱۵). نظریه خودمختاری تصریح می‌کند که رویکرد مربیگری حامی استقلال، یک شرط ضروری برای رضایتمندی ورزشکار و خود مربی است و موجب شکل‌گیری رابطه

6. Autonomy-Supportive Teaching (AST)
7. Teaching Wellbeing
8. Self-Determined Motivation
9. Intentional Behavior
10. Rocchi, Pelletier & Couture

1. Perceived Coaching Behavior
2. Coaches' Autonomy-Supportive Coaching (ASC)
3. Solstad, Høy & Ommundsen
4. Deci, La Guardia, Moller, Scheiner, & Ryan
5. Cheon, Reeve, Yu & Jang

فورجان - ماندیک و شفلا^۳ (۲۰۱۳) انگیزش شرکت در فعالیت‌های ورزشی را بین دانش‌آموزان تربیت‌بدنی سه کشور اندازه گرفتند و نشان دادند که شش عامل (فعالیت ورزشی با دوستان، شهرت، سلامت و آمادگی جسمانی، موقعیت اجتماعی، اتفاقات ورزشی و آرام‌شدن با ورزش) در انگیزش شرکت آن‌ها اثرگذار هستند. همچنین، آن‌ها دریافته‌اند که تفاوت جنسیتی معناداری در انگیزش شرکت در ورزش برای همه دانش‌آموزان تربیت‌بدنی وجود دارد؛ اما تفاوت معناداری در رابطه با سن مشاهده نکردند. اکثر پژوهش‌ها نشان می‌دهند که افراد با انگیزه‌های متفاوتی مانند کسب نشاط، احساس لذت و پیشگیری از بیماری، شادابی، لاغرشدن و حفظ سلامتی در فعالیت ورزشی شرکت می‌کنند (شفیع‌زاده، ۲۰۰۶). سایر پژوهشگران نیز انگیزه لذت و رفع نیازهای عاطفی (گرون و راویس، ۱۹۹۵)، بهداشت روانی و گذران اوقات فراغت را (رمضانی‌نژاد، رحمانی‌نیا و تقوی، ۲۰۱۰) برای افراد جوان و دانشجویان بیان کردند؛ در صورتی که بزرگسالان با توجه به شرایط سنی خود بیشتر با هدف افزایش قوای زندگی، کنترل وزن و دیگر عوامل سلامتی (رمضانی‌نژاد، محبی و دمیرچی، ۲۰۰۹) در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کنند (به نقل از پیری و همکاران، ۲۰۱۵). در همین راستا، پارسامهر، اسکندری‌فرد، نیک‌نژاد و قربان‌زاده (۲۰۱۳) به بررسی انگیزه‌های مرتبط با مشارکت در درس تربیت‌بدنی در بین دانش‌آموزان دختر پرداختند. نتایج مطالعه آن‌ها نشان داد که چهار متغیر حمایت خانواده، حمایت دوستان، ارزش ادراک‌شده و توانایی ادراک‌شده، با مشارکت در فعالیت‌های ورزشی رابطه دارند.

تعیین‌کننده‌های انگیزش خودمختاری^۱ را در مربیان بررسی کردند. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان داد که انگیزه خودمختاری مربیان برای مربیگری یک متغیر رابط برای به‌کارگیری رویکرد حامی استقلال است؛ بنابراین، مربیانی که براساس رویکرد خودمختاری مربیگری می‌کردند، از رویکرد حامی استقلال برای ورزشکارانشان بیشتر استفاده می‌کردند؛ براین‌اساس، اندازه‌گیری انگیزه مربیان بسیار ضروری است؛ زیرا، نه تنها بر رضایتمندی و به‌زیستی آن‌ها تأثیر می‌گذارد، بلکه بر تعامل آن‌ها با ورزشکاران (تأثیر بر انگیزه و اجرای ورزشکاران) نیز اثر می‌گذارد (دسی و رایان، ۲۰۰۰؛ ماگنو و والراند، ۲۰۰۳).

بیشتر پژوهش‌های مرتبط با انگیزش شرکت در ورزش، در زمینه این دو نظریه هدف-پیشرفت و نظریه خودمختاری انجام شده‌اند. پژوهش‌های فراوانی در زمینه نظریه خودمختاری و تأثیر عوامل مختلف بر انگیزش درونی افراد برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی انجام شده‌اند؛ برای مثال، اگلی، بلاند، ملتون و زیچ^۲ (۲۰۱۱) و لانوتی و همکاران^۳ (۲۰۱۳) نشان دادند که عوامل نژاد، سن و جنس تأثیر معناداری بر میزان انگیزش شرکت در فعالیت‌های ورزشی می‌گذارند. آن‌ها معتقد هستند که انگیزه دانشجویان پسر از حضور در ورزش، لذت‌بردن، رقابت و بهبود مهارت‌های فردی است؛ در حالی که دختران دانشجو حفظ سلامتی، توجه به کنترل وزن و داشتن ظاهر زیبا را از مهم‌ترین دلایل می‌دانند (به نقل از پیری، آهار و محمودی، ۲۰۱۵). پیری و همکاران (۲۰۱۵) نیز به مقایسه تفاوت‌های جنسیتی در انگیزش مشارکت در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان ورزشکار پرداختند و نتیجه گرفتند که تفاوت معناداری بین انگیزش مشارکت ورزشی دختران و پسران دانش‌آموز وجود دارد. کاندریک، سیندیک،

3. Lannoti, et. all
4. Kondrić, Sindik, Furjan-Mandić & Schiefler

1. Various Determinants of Coaches' Self-Determined Motivation
2. Egli, Bland, Melton & Czech.

تعلق و مشارکت در فعالیت‌های جسمانی، در دانش-آموزان متوسطه رابطه دارد. به‌طور خلاصه، تمامی پژوهش‌های ذکر شده یا در زمینه اثر متغیرهای درون‌فردی دانش‌آموزان مانند سن، جنس، نژاد و انگیزه‌های بیرونی و درونی‌شان بر انگیزه مشارکت ورزشی آن‌ها انجام شده‌اند یا اینکه رابطه حمایت اجتماعی و رویکردهای حامی استقلال مربیان با انگیزه شرکت در ورزش دانش‌آموزان سنجیده شده است؛ اما چالش موجود در زمینه این پژوهش‌ها آن است که با توجه به آنچه نظریه خودمختاری بیان می‌کند، آیا انگیزش خودمختاری دبیران می‌تواند با انگیزش خودمختاری دانش‌آموزان و بروز رفتارهای ورزشی آنان ارتباطی داشته باشد. به‌طور جزئی‌تر، آیا می‌توان گفت که چالش موجود این است که ارتباطی بین نیمرخ انگیزشی دبیران؛ یعنی مؤلفه‌های انگیزش درونی، تنظیم یکپارچه؛ تنظیم همانندسازی شده؛ تنظیم درون‌فکنی شده؛ تنظیم بیرونی و بی‌انگیزشی، با انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان می‌توان یافت؟ هرکدام از این مؤلفه‌ها جداگانه دارای ویژگی‌های خاصی از انگیزش فرد هستند. براساس نظریه خودمختاری (رایان و دسی، ۲۰۰۰)، چهار مؤلفه تنظیم یکپارچه، تنظیم همانندسازی شده، تنظیم درون-فکنی شده و تنظیم بیرونی، نشانگر اندازه‌هایی از انگیزش بیرونی در روی پیوستار انگیزش خودمختاری هستند؛ بنابراین، ضروری است که مشخص شود کدامیک از این جنبه‌های انگیزشی می‌تواند با انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان ارتباط داشته باشند. با توجه به اینکه پلتیر، سیگوئین و لگالت^۴ (۲۰۰۲) در یک مدل ساختاری نشان دادند که بین ارتباط رفتار

کیل پاتریک، هربرت و بارتلومی^۱ (۲۰۰۵) بیان کردند که انگیزه‌های درونی مانند لذت و شادی بر انگیزه‌های بیرونی برتری دارند. وازو، نومانیس و دوودا^۲ (۲۰۰۶) مطرح کردند که انگیزه لذت، عامل پیشگوی مثبت و مهمی برای استمرار مداوم است که مربیان و شرکت‌کنندگان بر آن تأکید می‌کنند. سالاری و بادامی (۲۰۱۴) در پژوهش خود نشان دادند که بین حمایت اجتماعی دبیران تربیت‌بدنی و انگیزش پیشرفت ورزشی دانش‌آموزان همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. گرینوکل، لی و لوماکس^۳ (۱۹۹۰) دریافتند که دیگران مهم به‌ویژه همسالان و معلمان، تأثیر بسیار زیادی بر شرکت افراد در فعالیت بدنی دارند. پژوهش‌ها نشان می‌دهند که تقویت مثبت از سوی دبیران و گروه‌های همسال؛ یعنی تشویق در طول کلاس، سبب مشارکت بیشتر افراد در فعالیت بدنی می‌شود. همچنین، پژوهش‌ها نشان داده‌اند دبیرانی که می‌توانند فضای مناسبی را برای بهبود مشارکت در فعالیت‌های تربیت‌بدنی برای دانش‌آموزان فراهم کنند، سبب افزایش مشارکت آن‌ها نیز می‌شوند (به نقل از پارسامهر و همکاران، ۲۰۱۳). در همین راستا، مازیاری و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی رابطه حمایت اجتماعی و بی‌انگیزگی دانش‌آموزان در فعالیت‌های تربیت‌بدنی پرداختند و نتیجه‌گیری کردند دبیران تربیت‌بدنی که محیط حمایتی برای دانش‌آموزان فراهم می‌کنند، می‌توانند بر بی‌انگیزگی دانش‌آموزان تأثیر بگذارند و مشارکت آنان را در فعالیت‌های تربیت‌بدنی افزایش دهند. ژانگ، سالمون، کاسما، کارسون و جی یو^۴ (۲۰۱۱) نیز نشان دادند که حمایت دبیران تربیت‌بدنی به‌طور مثبتی با برآوردن نیازهای استقلال، شایستگی،

6. Identified Regulation
7. Introjected Regulation
8. Pelletier, Seguin-Levesque & Legault

1. Kilpatrick, Hebert & Bartholomew.
2. Vazou, Ntoumanis & Duda.
3. Greenockle, Lee & Lomax
4. Zhang, Solmon, Kosma, Carson, GU
5. Integrated Regulation

تربیت‌بدنی بتوان انگیزه شرکت در ورزش دانش‌آموزان را پیش‌بینی کرد، سپس می‌توان نشان داد که کدامیک از ابعاد انگیزش خودمختاری معلمان ارتباط قوی‌تری با انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان دارند؛ بدین ترتیب، نتایج مشخص کردن ارتباط بین این دو متغیر می‌تواند در بدنه پژوهش‌هایی سهیم باشد که در جست‌وجوی یافتن انگیزاننده‌های محیطی مرتبط با انگیزش شرکت در ورزش نوجوانان هستند؛ زیرا، براساس نظریه خودمختاری، محیط اجتماعی فرد، یک تعیین‌کننده اصلی در میزان انگیزش خودمختار برای شرکت در فعالیت ورزشی است (دسی و رایان، ۲۰۰۸).

روش‌شناسی پژوهش

هدف اصلی پژوهش حاضر پیش‌بینی انگیزه شرکت در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان با استفاده از میزان انگیزه مربیان تربیت‌بدنی بود که این پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی به‌شمار می‌آید.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری این پژوهش شامل همه دبیران زن تربیت‌بدنی دوره متوسطه اول مدارس دولتی، در منطقه‌های ۹، ۱۰، ۱۷ و ۱۸ آموزش و پرورش شهر تهران بود که تعداد آن‌ها ۱۴۹ نفر بود و همچنین، همه دانش‌آموزان دختر پایه‌های هفتم، هشتم و نهم مدارس دولتی مناطق ذکرشده در سال تحصیلی ۱۳۹۳-۹۴ بود که تعداد آن‌ها بیشتر از ۱۰۵۰۰ نفر بود. با استفاده از فرمول کوکران برای جامعه معلوم (سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای نمونه‌گیری پنج درصد)، تعداد ۱۰۲ معلم تربیت‌بدنی محاسبه شد. تعداد نمونه دانش‌آموزان نیز مطابق فرمول کوکران برای جامعه معلوم، تعداد ۳۸۴ نفر بود. در این پژوهش، برای استفاده از آزمون‌های همبستگی باید دو جامعه موردنظر با هم متناظر می‌شدند. به‌همین دلیل، با توجه به نیازمندی‌های روش آماری در این پژوهش (توضیح بیشتر در بخش روش

معلم و انگیزه ورزشی دانش‌آموزان یک میانجی وجود دارد و آن میانجی، انگیزه معلمان است و با توجه به پیشینه پژوهش در رابطه با اهمیت انگیزه مربیان و اهمیت تعامل بین رفتارهای مربی با انگیزه شرکت در فعالیت ورزشکاران براساس نظریه خودمختاری و همچنین، با توجه به مدارک پژوهشی اندک در زمینه بررسی رابطه این دو متغیر، به‌نظر می‌رسد که مطالعه رابطه انگیزه مربیان تربیت‌بدنی با انگیزه شرکت در ورزش دانش‌آموزان برای انجام پژوهش دارای اهمیت باشد؛ بنابراین، پژوهش حاضر برای پاسخ‌گویی به این سؤال‌ها طراحی شده است: آیا انگیزه خودمختاری دبیران تربیت‌بدنی با انگیزه شرکت در ورزش دانش‌آموزان ارتباط دارد؟ با توجه به نظریه خودمختاری که معتقد است رفتار مربی بر رفتار دانش‌آموز تأثیر گذار است و از آنجایی که انگیزه موجب بروز رفتار می‌شود، آیا می‌توان با استفاده از نیمرخ انگیزشی دبیران تربیت‌بدنی، انگیزه شرکت در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان را براساس نظریه خودمختاری پیش‌بینی کرد؟ همان‌طور که می‌دانیم نوجوانی یک دوره رشدی بحرانی در شکل‌گیری رفتارهای مثبت ورزشی است و شکل‌دادن رفتارهای ورزشی در دوره نوجوانی می‌تواند بر ادامه فعالیت در تمام دوره زندگی تأثیرگذار باشد؛ بنابراین، امروزه با توجه به کاهش فعالیت جسمانی نوجوانان و جوانان به‌علت افزایش فعالیت در دنیای مجازی و جایگزین شدن بازی‌های رایانه‌ای به‌جای بازی‌های حرکتی، کاهش فعالیت جسمانی روزانه و کاهش انگیزه شرکت در ورزش نوجوانان، انجام چنین پژوهش‌هایی بدین سبب ضروری به‌نظر می‌رسد که باید در پی یافتن عوامل بیرونی و محیطی تأثیرگذار بر انگیزه شرکت در ورزش نوجوانان بود؛ بنابراین، در صورت یافتن ارتباط بین انگیزه ورزشی مربیان و انگیزه شرکت در ورزش نوجوانان، می‌توان روی چنین عوامل بیرونی اثرگذار سرمایه‌گذاری کرد. همچنین، ضرورت دیگر انجام این پژوهش این است که اگر از انگیزه مربیان

آمد که در حد مطلوب و قابل قبول بودند. نتایج حاصل از ضریب همبستگی درون طبقه‌ای نیز در بررسی پایایی زمانی برای خرده‌مقیاس درونی ۰/۹۵، یکپارچه ۰/۹۵، همانندسازی شده ۰/۹۵، درون فکنی شده ۰/۹۴، بیرونی ۰/۹۵ و بی‌انگیزی ۰/۹۴ به دست آمد که در حد مطلوب و قابل قبول بودند و پایایی زمانی آن تأیید شد. لازم است ذکر شود که پایایی زمانی سؤال‌های این ابزار به روش آزمون-آزمون مجدد، روی ۳۹ نفر از نمونه‌های پژوهش حاضر پس از دو هفته، به وسیله تعیین ضریب همبستگی درون طبقه‌ای^۴ تعیین شد. نتایج (با ۹۵ درصد اطمینان) نشان داد که ضریب همبستگی برای متغیر انگیزش مربیان ۰/۸۵ و شش خرده‌مقیاس درونی ۰/۸۷، یکپارچه ۰/۸۶، همانندسازی شده ۰/۸۷، درون فکنی شده ۰/۸۵، بیرونی ۰/۸۵ و بی‌انگیزی ۰/۸۵ به دست آمد که در حد مطلوب و قابل قبول بودند و پایایی زمانی تأیید شد (یاوری و نارمنجی، ۲۰۱۵).

ب- پرسش‌نامه انگیزه شرکت در فعالیت‌های ورزشی جوانان (گیل و همکاران، ۱۹۸۳): هدف این پرسش‌نامه، شناخت انگیزشی افراد برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی است که دارای هشت خرده‌مقیاس و ۳۰ گویه است. خرده‌مقیاس‌ها عبارت‌اند از: موفقیت، گروه‌گرایی، آمادگی، تخلیه انرژی، عوامل موقعیتی، بهبود مهارت، دوست‌یابی، تفریح و سرگرمی. هریک از این خرده‌مقیاس‌ها مؤلفه‌های مؤثر در انگیزه شرکت در فعالیت‌های ورزشی هستند. پاسخ به گویه‌ها براساس طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت کدگذاری می‌شود (کاملاً غیرمهم تا کاملاً مهم). براساس میانگین حاصل از خرده‌مقیاس‌ها، اولویت‌بندی انگیزشی افراد مشخص می‌شود. شفیخ‌زاده (۲۰۰۶) اعتبار سازه اکتشافی،

آماری، ابتدا تعداد ۱۰۲ مدرسه همان معلمان انتخاب شد. سپس، براساس روش تصادفی و مرحله‌ای، از هر مدرسه یک کلاس از کلاس‌های همان معلم و از هر کلاس به پنج نفر از روی لیست اسامی کلاس به صورت تصادفی، پرسش‌نامه داده شد؛ بنابراین، برای هر معلم پنج دانش‌آموز انتخاب شدند که در مجموع، تعداد ۵۱۰ دانش‌آموز دختر برای نمونه آماری پژوهش حاضر انتخاب شدند. همه آزمودنی‌ها سالم بودند و بیماری خاصی نداشتند.

ابزار پژوهش

در این پژوهش، برای جمع‌آوری اطلاعات از دو پرسش‌نامه انگیزش مربیان^۱ (مکلین و همکاران، ۲۰۱۲) و پرسش‌نامه انگیزه شرکت در فعالیت‌های ورزشی^۲ (گیل، گراس و هادلسون، ۱۹۸۳) استفاده شد. الف- پرسش‌نامه انگیزش مربیان (مکلین و همکاران، ۲۰۱۲): هدف این پرسش‌نامه تعیین و سنجش ابعاد انگیزشی مربیان است که دارای شش خرده‌مقیاس و ۲۲ گویه است. خرده‌مقیاس‌ها عبارت‌اند از: انگیزش درونی، تنظیم یکپارچه، تنظیم همانندسازی شده، تنظیم درون فکنی شده، تنظیم بیرونی و بی‌انگیزی. امتیازدهی این ابزار به صورت طیف لیکرت هفت‌تایی از «اصلاً درست نیست» تا «کاملاً درست است» است. مکلین و همکاران (۲۰۱۲) این مقیاس را ساخته‌اند و اعتباریابی کرده‌اند. در ایران نیز ابریشم‌کار (۲۰۱۴) نشان داد که نسخه فارسی این پرسش‌نامه دارای اعتبار اکتشافی، اعتبار تأییدی و اعتبار هم‌زمان مناسب و قابل قبولی است. همسانی درونی (ضریب آلفای کرونباخ) برای خرده‌مقیاس درونی ۰/۷۷۴، یکپارچه ۰/۷۴۷، همانندسازی شده ۰/۷۵۹، درون فکنی شده ۰/۷۳۲، بیرونی ۰/۷۲۷ و بی‌انگیزی ۰/۷۴۲ به دست

3. Gill, Gross & Huddleston
4. Interclass Correlation Coefficient

1. Coach Motivation Questionnaire (CMQ)
2. Participation Motivation Questionnaire (PMQ)

استفاده از آزمون همبستگی پیرسون، خطی بودن ارتباط بین دو متغیر است که از طریق رسم نمودار پراکنش تأیید شد. سپس، با استفاده از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف^۱ طبیعی بودن توزیع داده‌ها تأیید شد. پس از آن، از آزمون همبستگی پیرسون^۲ برای پی‌بردن به روابط بین متغیر مستقل و وابسته و از رگرسیون چندگانه^۳ به روش هم‌زمان^۴ برای پیش‌بینی متغیر ملاک استفاده شد. برای استفاده از رگرسیون چندگانه، ابتدا شروط استفاده از این آزمون بررسی شد: الف- در این پژوهش، متغیرهای مستقل و وابسته متصل و از نوع فاصله‌ای بودند؛ ب- طبیعی بودن توزیع داده‌های متغیر وابسته تأیید شد؛ ج- طبیعی بودن توزیع مقادیر خطا با استفاده از نمودار پراکنش تأیید شد؛ د- هم‌خطی همه متغیرهای مستقل بررسی شد و نبود هم‌خطی توسط بخش هم‌خطی^۵ در آزمون موردنظر تأیید شد؛ ه- استقلال مقادیر خطاها با استفاده از آزمون دوربین واتسون (جدول شماره چهار) کنترل شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار اس.پی.اس.اس نسخه ۲۳^۶ با سطح اطمینان ۹۵ درصد و سطح معناداری ۰/۰۵ تحلیل شدند.

یافته‌ها

میانگین سن دبیران تربیت‌بدنی ($3/17 \pm$) = انحراف معیار) ۴۱/۵۳ سال، میانگین سنی کل دانش‌آموزان ($2 \pm 1/13$) = انحراف معیار) ۱۴/۶۷ سال و میانگین سابقه کاری معلمان شرکت‌کننده ($6/52 \pm$) = انحراف معیار) ۱۹/۸۴ سال به‌دست آمد. در جداول شماره یک و شماره دو، اطلاعات توصیفی حاصل از داده‌های به‌دست آمده برای گروه دبیران تربیت‌بدنی و دانش‌آموزان آورده شده است. نتایج آزمون کلموگروف-

ملاکی، تأییدی و همسانی درونی پرسش‌نامه را در جامعه نوجوانان تأیید کرد و ضریب همسانی درونی ۰/۸۳ به‌دست آمد. در بررسی همسانی درونی خرده‌مقیاس‌ها، ضریب آلفا برای خرده‌مقیاس دوست‌یابی ۰/۳۷، آمادگی ۰/۷۵، موفقیت ۰/۴۶، تخلیه انرژی ۰/۵۲، گروه‌گرایی ۰/۶۷، بهبود مهارت ۰/۴۲، عوامل موقعیتی ۰/۴۳ و تفریح و سرگرمی ۰/۴۹ به‌دست آمد (شفیع‌زاده، ۲۰۰۶).

روش اجرا

پس از تعیین تعداد نمونه معلمان و مشخص شدن مدارس همان معلمان، ابتدا از مسئولان مدارس کسب اجازه شد. سپس، معلمان انتخاب‌شده رضایت‌نامه شرکت در پژوهش را امضا کردند و رضایت‌نامه دانش‌آموزان انتخاب‌شده نیز توسط والدین آن‌ها تکمیل شد. سپس، برای جمع‌آوری اطلاعات، پرسش‌نامه‌ها توسط دو آزمونگر آموزش‌دیده، بین دبیران تربیت‌بدنی و پنج دانش‌آموز (در صورت نداشتن بیماری‌های خاص) از یک کلاس همان معلم توزیع شدند و پس از تکمیل شدن، در همان روز جمع‌آوری شدند. تعداد پنج عدد پرسش‌نامه ناقص مربوط به دانش‌آموزان حذف شدند.

روش‌های پردازش داده‌ها

با توجه به اهداف پژوهش حاضر، برای استفاده از آزمون‌های همبستگی، باید دو جامعه موردنظر با هم متناظر می‌شدند؛ بنابراین، برای هر معلم نمره پنج دانش‌آموزش وجود داشت که از آن‌ها میانگین گرفته شد. سپس، میانگین نمره دانش‌آموزان هر معلم در جلوی نمره همان معلم در نرم‌افزار آماری وارد شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، ابتدا فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد داده‌ها محاسبه شد. اولین پیش‌فرض

4. Enter
5. Collinearity Diagnostics
6. SPSS. 23

1. Kolmogorov Smirnov Test
2. Pearson Correlation
3. Multiple Regression

اسمیرنوف، طبیعی بودن توزیع داده‌های متغیر انگیزش و مشارکت ورزشی دانش‌آموزان ($P = ۰/۱۶۲$)، متغیر انگیزش دبیران تربیت‌بدنی ($P = ۰/۲۰۰$) و تمامی خرده‌مقیاس‌های آن‌ها را تأیید کرد.

جدول ۱. میانگین خرده‌مقیاس‌های انگیزش دبیران تربیت‌بدنی

متغیر	فراوانی	میانگین	انحراف معیار
انگیزش درونی	۱۰۲	۱۵/۸۳	۶/۷۷
تنظیم یکپارچه	۱۰۲	۱۱/۹۸	۵/۴۵
تنظیم همانندسازی شده	۱۰۲	۱۲/۱۷	۵/۴۷
تنظیم درون‌فکنی شده	۱۰۲	۱۵/۷۹	۷/۲۰
تنظیم بیرونی	۱۰۲	۱۶/۷۱	۶/۵۰
بی‌انگیزشی	۱۰۲	۱۵/۶۴	۷/۱۸
انگیزش مریبان کل	۱۰۲	۸۹/۳۴	۱۴/۵۳

جدول ۲. میانگین خرده‌مقیاس‌های انگیزش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان

متغیر	فراوانی	میانگین	انحراف معیار
موفقیت	۱۰۲	۱۵/۵۴	۶/۱۵
گروه‌گرایی	۱۰۲	۱۰/۷۷	۲/۹۰
آمادگی	۱۰۲	۱۰/۹۸	۲/۷۵
تخلیه انرژی	۱۰۲	۱۳/۵۲	۴/۸۴
عوامل موقعیتی	۱۰۲	۱۱/۰۲	۲/۶۵
بهبود مهارت	۱۰۲	۱۱/۰۰	۲/۷۸
دوست‌یابی	۱۰۲	۱۳/۵۳	۴/۶۳
تفریح	۱۰۲	۹/۰۲	۴/۵۳
انگیزش مشارکت کل	۱۰۲	۹۴/۹۱	۱۷/۸۶

وجود دارد. با محاسبه ضریب تعیین ($R^2 = ۰/۴۷۲$) بین این دو متغیر می‌توان گفت که انگیزش دبیران تربیت‌بدنی زن ۴۷/۲ درصد واریانس متغیر انگیزش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان دختر را پیش‌بینی می‌کند.

با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون، رابطه انگیزش دبیران تربیت‌بدنی زن و خرده‌مقیاس‌های آن با انگیزش مشارکت ورزشی در دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه اول محاسبه شد. نتایج جدول شماره سه نشان می‌دهد که ارتباط معنادار بالا و مثبتی بین این دو متغیر

جدول ۳. آزمون همبستگی پیرسون بین انگیزش دبیران تربیت‌بدنی و انگیزش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان

مؤلفه‌های انگیزش دبیران تربیت‌بدنی	ضریب همبستگی (R)	معناداری
انگیزش درونی	۰/۱۹۰	۰/۰۵۰
تنظیم یکپارچه	۰/۲۷۳*	۰/۰۱۶
تنظیم همانندسازی شده	۰/۱۶۱	۰/۱۰۶
تنظیم درون‌فکنی شده	۰/۴۰۶**	۰/۰۰۰۱
تنظیم بیرونی	۰/۲۱۸*	۰/۰۲۸
بی‌انگیزشی	۰/۳۳۷**	۰/۰۰۱
انگیزش دبیران تربیت‌بدنی	۰/۶۷۸**	۰/۰۰۰۱

$P \leq (۰/۰۵)$ ، $P \leq (۰/۰۱)$

با استفاده از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان، به پیش‌بینی متغیر انگیزش مشارکت ورزشی (متغیر ملاک) براساس مؤلفه‌های انگیزش دبیران تربیت‌بدنی (متغیرهای پیش‌بین) پرداخته شد.

جدول ۴. ضریب همبستگی در آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه

مدل	ضریب همبستگی R	ضریب تعیین R ²	ضریب تعیین تعدیل‌شده	خطای استاندارد	آماره دوربین	واتسون
روش هم‌زمان	۰/۷۱۴	۰/۵۰۹	۰/۴۷۸	۱۲/۹۰	۱/۳۸۱	

جدول ۵. آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه جهت پیش‌بینی انگیزش مشارکت ورزشی براساس مؤلفه‌های انگیزش انگیزش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان (متغیر ملاک)

مؤلفه‌های انگیزش دبیران تربیت‌بدنی (متغیرهای پیش‌بین)	نسبت F مدل	معداری مدل	ضریب تأثیر استاندارد نشده (B)	خطای استاندارد	ضریب تأثیر (β)	نسبت t	معداری
انگیزش درونی			۰/۷۴	۰/۱۹۳	۰/۲۸۱	۳/۸۳	۰/۰۰۰۱
تنظیم یکپارچه			۰/۹۴	۰/۲۳۷	۰/۲۸۸	۳/۹۷	۰/۰۰۲۶
تنظیم همانندسازی شده	۱۶/۴۳	۰/۰۰۰۱	۰/۸۶	۰/۲۳۹	۰/۲۶۴	۳/۵۹	۰/۰۰۰۱
تنظیم درون‌فکنی شده			-۱/۰۶	۰/۱۸۰	-۰/۴۳۱	-۵/۹۳	۰/۰۰۰۱
تنظیم بیرونی			-۰/۶۹	۰/۲۰۲	-۰/۲۵۳	-۳/۴۲	۰/۰۰۰۳
بی‌انگیزشی			-۰/۸۷	۰/۱۸۲	-۰/۳۵۱	-۴/۷۹	۰/۰۰۰۱

توجه به نتایج، معادله رگرسیون خطی چندگانه برای پیش‌بینی انگیزش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان از روی خرده‌مقیاس‌های انگیزش معلمان تربیت‌بدنی به صورت زیر است:

$$y' = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_kx_k$$

$$+ (یکپارچه) ۳۷۸ + (درونی) ۳۶۶ + (بیرونی) ۳۳۲ + (درون‌فکنی) ۵۲۰ + (همانندسازی) ۳۴۶ + (بی‌انگیزشی) ۴۴۲$$

در این معادله، x مقدار متغیر مربوط است، b پارامترهای ضرایب رگرسیون تفکیکی/جزئی است و مقدار عرض از مبدأ (a) مقدار ثابت رگرسیون است.

این مدل نشان می‌دهد که متغیرهای پیش‌بین، ۴۷/۸ درصد از واریانس متغیر ملاک را توجیه می‌کنند. با توجه به نتایج جدول شماره پنج، هر شش متغیر مستقل مربوط به انگیزش دبیران تربیت‌بدنی، پیش‌بینی‌کننده معداری برای متغیر انگیزش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان بودند. متغیرهای تنظیم یکپارچه با ضریب رگرسیونی ۰/۲۸۸ (به‌طور مستقیم)، تنظیم درون‌فکنی شده با ضریب رگرسیونی -۰/۴۳۱ و بی‌انگیزشی با ضریب رگرسیونی -۰/۳۵۱ (به‌طور غیرمستقیم) بالاترین تأثیر رگرسیونی را بر تغییرات متغیر انگیزش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان داشتند. با

1. Partial Regression Coefficient

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر، پیش‌بینی انگیزه دانش‌آموزان دختر از شرکت در فعالیت‌های ورزشی با استفاده از انگیزش دبیران تربیت‌بدنی، براساس نظریه خودمختاری بود. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده مشاهده شد که بین انگیزش دبیران تربیت‌بدنی و انگیزه شرکت در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه اول، رابطه‌ی بالا و مثبتی وجود دارد. به‌عبارت‌دیگر، همان‌طور که یافته‌ها نشان داد، انگیزش دبیران تربیت‌بدنی و خرده‌مقیاس‌های آن، یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های انگیزه شرکت در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان هستند. مطالعه‌ای که رابطه‌ی این دو متغیر را با یکدیگر سنجیده باشد، در منابع فارسی و لاتین یافت نشد. به‌همین دلیل، مطالعات مشابه یا مشترک در یکی از متغیرها بررسی شدند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که انگیزش شرکت در فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان با عوامل بیرونی و روان‌شناختی-اجتماعی ارتباط دارد (مک‌لین و همکاران، ۲۰۱۲). رایان و دسی (۲۰۰۰) نیز مطرح کرده‌اند که انگیزش به‌شدت به‌وسیله عوامل اجتماعی در یک محیط، تحت‌تأثیر قرار می‌گیرد. عوامل اجتماعی که ارضای نیازهای بنیادی شایستگی، استقلال و ارتباط با دیگران را تسهیل کنند، می‌توانند بر انگیزش فرد تأثیر بگذارند. نتایج مطالعه حاضر که ارتباط یک عامل بیرونی و اجتماعی را بر انگیزش شرکت سنجید، با نتایج پژوهش‌هایی که ارتباط عوامل مختلف را با انگیزش شرکت در فعالیت‌های ورزشی مثبت و بالا گزارش کردند، هم‌راستا است؛ ازجمله پژوهش‌های اگلی و همکاران (۲۰۱۱)، لانونی و همکاران (۲۰۱۳) و همچنین یافته‌های کاندربیک و همکاران (۲۰۱۳)، سل‌آلورزا و همکاران (۲۰۱۲)، پارسامهر و همکاران (۲۰۱۳)، سالاری و بادامی (۲۰۱۴) و مازیاری و همکاران (۲۰۱۴) که موافق با یافته‌های این مطالعه بودند. نتایج مطالعه حاضر با

پژوهش ژانگ و همکاران (۲۰۱۱) هم‌راستا است. آن‌ها نشان دادند که حمایت دبیران تربیت‌بدنی به‌طور مثبتی با مشارکت دانش‌آموزان متوسطه در فعالیت‌های جسمانی رابطه دارد. با توجه به پژوهش‌های انجام‌شده می‌توان گفت که یکی از دلایل رابطه مثبت و بالای انگیزش دبیران تربیت‌بدنی با انگیزش شرکت در فعالیت‌های ورزشی این است که انگیزه‌ها از عوامل اجتماعی کلیدی در محیط اطراف شخص تأثیر می‌پذیرند و یکی از این عوامل کلیدی تأثیرگذار، افراد مهمی مانند معلم تربیت‌بدنی هستند (سالاری و بادامی، ۲۰۱۴). نتایج مطالعه حاضر با نتایج پژوهش کیل پاتریک و همکاران (۲۰۰۵) همسو نیست که بیان کردند انگیزه‌های درونی افراد مانند لذت و شادی بر انگیزه‌های بیرونی آنان برتری دارند؛ زیرا، نتایج جدول شماره سه نشان می‌دهد که انگیزش دبیران تربیت‌بدنی که می‌تواند به‌عنوان یک عامل بیرونی اثرگذار بر انگیزش برای دانش‌آموزان به‌حساب آید، می‌تواند ۶۸ درصد با انگیزه مشارکت ورزشی دانش‌آموزان ارتباط داشته باشد. همان‌طور که قبلاً اشاره شد، خرده‌مقیاس‌های انگیزش مربیان در این پژوهش عبارت بودند از انگیزش درونی، تنظیم یکپارچه، تنظیم همانندسازی شده، تنظیم بیرونی و بی‌انگیزشی که تمامی این‌ها در پیوستار انگیزش خودمختاری قرار می‌گیرند. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که به‌جز خرده‌مقیاس تنظیم همانندسازی شده بقیه مؤلفه‌ها ارتباط معناداری با انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان داشتند. خرده‌مقیاس انگیزش درونی ارتباط مستقیمی با انگیزش ورزشی دانش‌آموزان داشت و نشان‌دهنده این بود که هرچه انگیزش درونی معلمان بیشتر شود، انگیزش دانش‌آموزان از شرکت در ورزش دختران نوجوان در مدرسه بیشتر خواهد بود. خرده‌مقیاس تنظیم یکپارچه که طیفی از انگیزش بیرونی است نیز رابطه مستقیمی با انگیزش ورزشی دانش‌آموزان داشت که با توجه به تعریف آن نتیجه

پلتیر و والراند^۲ (۱۹۹۶) نیز در یک مدل نشان دادند که انگیزش خودمختاری معلمان به‌طور مثبتی رفتارهای آموزشی حمایت از استقلال را پیش‌بینی می‌کند. علاوه‌براین، آن‌ها دریافتند که انگیزش خودمختاری معلمان به‌طور منفی تحت‌تأثیر فشارهای اداری (فشار بالادستی)^۳ و به‌طور مثبت تحت‌تأثیر انگیزش شاگردان برای یادگیری (فشار پایین‌دستی) قرار می‌گیرد (به نقل از پلتیر و همکاران، ۲۰۰۲). نتایج مطالعه حاضر در همین راستا بود و نشان داد که انگیزه معلمان و شاگردان با یکدیگر ارتباط مثبت دارند.

استیبنگز، تیلور و اسپری^۴ (۲۰۱۱) در پژوهشی که در زمینه عوامل روان‌شناختی و رفتارهای حمایت از استقلال انجام دادند، نشان دادند که رضایت مربی از سه نیاز پایه می‌تواند افزایش به‌زیستی آن‌ها را پیش‌بینی کند و متعاقباً رفتارهای حمایت از استقلال مربیان را پیش‌بینی کند. در همین راستا، دسی و همکاران (۲۰۰۶) استدلال کردند مربیانی که روش حمایت از استقلال دارند، به‌طور حتم از نیازهای روان‌شناختی خود رضایتمندی دارند و دارای انگیزش درونی بالایی برای رفتارهای خود هستند. همچنین، مانگو والراند (۲۰۰۳) خاطر نشان کردند که مربیان باید درک عمیقی از مجموعه پیچیده رفتارهای حمایت از استقلال و فواید مرتبط با تولید و دریافت این رفتارها در ورزش داشته باشند (دسی و همکاران، ۲۰۰۶). پژوهش‌ها نشان داده‌اند وقتی که مربیان از استقلال ورزشکارانشان حمایت می‌کنند و اجازه می‌دهند در فرایند تصمیم‌گیری شرکت کنند، متعاقباً ورزشکاران نیز عملکرد بهتر، ثبات بیشتر و انگیزش بیشتری در فعالیت ورزشی دارند. همچنین، معلمانی که رفتار حمایت‌کننده

گرفته می‌شود که هرچه معلمان انگیزش خودمختاری بیشتری برای کسب یک نتیجه با ارزش داشته باشند، دانش‌آموزان آن‌ها نیز انگیزش شرکت در فعالیت ورزشی بیشتری دارند. افزون‌براین، سه خرده‌مقیاس تنظیم درون‌فکنی شده، تنظیم بیرونی و بی‌انگیزشی که در طرف دیگر پیوستار انگیزش قرار دارند، دارای ارتباط منفی با انگیزش دانش‌آموزان بودند و این نشان می‌دهد که هرچه انگیزش بیرونی و میزان بی‌انگیزشی معلمان بیشتر شود، میزان انگیزش دانش‌آموزان از شرکت در ورزش دختران نوجوان در مدرسه کمتر خواهد بود. در توضیح نتایج به‌دست‌آمده از پژوهش حاضر براساس نظریه خودمختاری، می‌توان گفت که رفتار دبیران بر رفتار و نگرش دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد؛ یعنی شناخت، رفتارها و احساسات بازیکنان تحت‌تأثیر انگیزه و رفتار مربیان قرار می‌گیرد (مانگو و والراند، ۲۰۰۳)؛ برای مثال، جیمی^۱ (۲۰۱۰) نشان داد که رفتارهای حمایتی- استقلال‌مربیان با انگیزش فعالیت ورزشی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری دارد؛ زیرا، رضایت از برآورده شدن نیازهای روان‌شناختی پایه موجب تأثیر محیط بیرونی بر انگیزش درونی (همانند انگیزه‌های بیرونی برای انجام فعالیت بدنی) می‌شود؛ یعنی رفتار مربی اثر مهمی بر علاقه درونی ورزشکار به فعالیت دارد (رایان و دسی، ۲۰۰۰)؛ بنابراین، براساس نظریه خودمختاری، پژوهش‌ها ثابت کرده‌اند که بین رفتارهای درون‌فردی و حمایت از استقلال و نتایج مثبت شاگردان رابطه وجود دارد (روچی و همکاران، ۲۰۱۳). پلتیر و همکاران (۲۰۰۲) در یک مدل ساختاری نشان دادند که فشارهای اداری، انگیزش مربیان، انگیزش شاگردان و رفتارهای حمایت از استقلال مربی با هم ارتباط دارند.

4. Students' Motivation for Learning (Pressure from Below)
5. Stebbings, Taylor and Spray
6. Providing and Receiving Autonomy Support

1. Geme
2. Pelletier & Vallerand
3. Administrative Burdens (Pressure from Above)

استقلال دارند، شاگردانشان سطوح بالای انگیزش بیرونی و خودمختاری را نشان می‌دهند (ماگنو و والراند، ۲۰۰۳).

سولستاد و همکاران (۲۰۱۵) نیز نشان دادند که انگیزش خودمختاری (انگیزش درونی) مربیان به‌طور مثبتی با تمایل آن‌ها به رفتارهای حمایت از استقلال نسبت به ورزشکارانشان ارتباط دارد؛ در نتیجه، مطابق با یافته‌های مطالعه رایان و دسی (۲۰۱۲)، رفتارهای حمایت از استقلال مربی، شاگردان را به‌سوی توسعه توانایی‌ها و به‌زیستی‌شان سوق می‌دهند. علاوه‌براین، رفتارهای حمایت از استقلال منجر به رضایتمندی ورزشکاران از نیازهای روان‌شناختی پایه برای استقلال و رقابت می‌شوند و به‌وسیله آن کاملاً انگیزه فعالیت‌کردن پیدا می‌کنند؛ زیرا، به‌احتمال زیاد آن‌ها مهارت‌ها و تجربیاتشان را خودشان سازمان‌دهی می‌کنند (به نقل از سولستاد و همکاران، ۲۰۱۵). این یافته‌ها مطابق با نتیجه خرده‌مقیاس انگیزش درونی معلمان در مطالعه حاضر بود که به‌طور مثبت با انگیزه فعالیت ورزشی دانش‌آموزان رابطه داشت. همچنین، ارتباط بالا اما منفی خرده‌مقیاس بی‌انگیزگی مطابق با همین توضیحات است؛ یعنی رضایتمندی‌نداشتن معلمان از نیازهای پایه بر رفتارهای آنان اثر می‌گذارد و متعاقباً رفتار نامناسب معلمان نیز بر کاهش انگیزه فعالیت ورزشی دانش‌آموزان اثر می‌گذارد.

خرده‌مقیاس تنظیم یکپارچه پیشرفته‌ترین شکل انگیزش بیرونی است؛ یعنی فعالیت به‌دلیل یک نتیجه باارزش فردی؛ برای مثال، معلم تربیت‌بدنی با تمام وجود شاگردانش را برای کسب نتیجه ارزشمند تمرین می‌دهد (مک‌لین و همکاران، ۲۰۱۲). در پژوهش حاضر، این مؤلفه ارتباط مثبت و معناداری با انگیزش ورزشی دانش‌آموزان داشت و نشان‌دهنده این است که انگیزش قوی معلمان می‌تواند سهمی در تغییرات

انگیزش ورزشی دانش‌آموزان داشته باشد. در رابطه با خرده‌مقیاس‌های انگیزش درونی، تنظیم یکپارچه و تنظیم همانندسازی‌شده، پژوهش‌های اندکی انجام شده‌اند. خرده‌مقیاس تنظیم بیرونی بیانگر این است که رفتار فرد کاملاً توسط منابع بیرونی مانند پاداش‌ها و محدودیت‌ها کنترل می‌شود. یافته‌های پژوهش حاضر ارتباط معنادار و منفی بین مؤلفه تنظیم بیرونی و انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان را نشان می‌دهد. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که چگونه انگیزش درونی معلمان می‌تواند بر رفتار مربیگری آن‌ها تأثیر بگذارد؛ برای مثال، گارباینو (۱۹۷۵) نشان داد معلمانی که در مقابل نتیجه خوب، پاداش دریافت می‌کنند، نسبت به معلمان داوطلب بسیار نکوهشی‌تر، مصرتر و عصبی‌تر هستند و ورزشکاران آن‌ها خطاهای بیشتری انجام می‌دهند (به نقل از پلتیر و همکاران، ۲۰۰۲). همچنین، ویلد، اینزل، نیکس و دسی^۱ (۱۹۹۷) مشاهده کردند شاگردانی که با معلمان دارای انگیزش بیرونی کار می‌کنند، علاقه کمتری به یادگیری دارند و از فعالیت لذت کمتری نسبت به آن‌هایی می‌برند که دارای معلمانی با انگیزش درونی هستند. دانش‌آموزان اظهار می‌کردند که فشارهای بیرونی و پاداش‌ها تأثیر مستقیمی بر رفتارهای معلمان دارند، انگیزش خودمختاری آن‌ها را کاهش می‌دهند و در نتیجه، دانش‌آموزان خود را بیشتر کنترل می‌کنند (به نقل از پلتیر و همکاران، ۲۰۰۲). این نتایج با یافته‌های پژوهش حاضر در مؤلفه تنظیم بیرونی هم‌راستا است؛ بنابراین، معلمان با انگیزه‌های بیرونی تلاش می‌کنند تا عملکرد افراد را بهتر کنند؛ در نتیجه، فشار و کنترل بیشتری روی شاگردان دارند. این یافته‌ها در ورزش کاربرد دارد؛ زیرا، ارتباط مربی-ورزشکار همین ساختارها را دارد و رفتارهای درون‌فردی مربیان می‌تواند اثر مهمی بر انگیزش ورزشکاران بگذارند (بارثولومئو، نومانی، رایان و

1. Wild, Enzle, Nix & Deci

داشته باشند که انگیزه خودمختاری بیشتری دارند (پلیتیر و همکاران، ۲۰۰۲).

به‌طور کلی، با توجه به آنچه که از پژوهش حاضر به‌دست آمد، مشاهده شد که انگیزش خودمختاری معلمان تربیت بدنی ارتباط مثبت و بالایی با انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان دارد و شش خرده‌مقیاس آن پیش‌بینی‌کننده‌هایی برای انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان هستند؛ بنابراین، می‌توان پیش‌بینی کرد هرگاه انگیزه خودمختاری یک معلم ورزش در مدرسه کاهش پیدا کند، انتظار می‌رود که انگیزه شرکت دانش‌آموزانش در ورزش دانش‌آموزان نیز کاهش یابد. معلمان تربیت‌بدنی برای موفق‌شدن به انگیزه درونی نیاز دارند و نوجوانان نیز به انگیزه معلمان تربیت‌بدنی نیاز دارند. اگر مربی تمام فنون، مهارت‌ها و دانش‌ها را برای آموزش بداند، اما انگیزه درونی برای استفاده از آن‌ها نداشته باشد، مربی موفق نخواهد بود؛ بنابراین، شناسایی این‌گونه عوامل مهم و تأثیرگذار بر انگیزه و بی‌انگیزگی دانش‌آموزان در مشارکت در فعالیت‌های تربیت‌بدنی مدارس، اهمیت زیادی دارد.

کاربرد یافته‌های مطالعه حاضر، در تربیت‌بدنی در مدارس دختران و ورزشکاران دختر نوجوان در باشگاه‌های ورزشی است. این نتایج در برقراری ارتباط قوی بین معلم و ورزشکاران دختر نوجوان می‌تواند بسیار مفید باشد. براساس نتایج این مطالعه می‌توان پیشنهاد کرد اول اینکه، مسئولان مربوط برای جذب بیشتر دانش‌آموزان دختر به فعالیت‌های ورزشی باید برای افزایش انگیزه درونی معلمان تربیت‌بدنی تلاش کنند؛ زیرا، بی‌انگیزگی معلمان ورزش موجب می‌شود که انگیزه مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های ورزشی شاگردان پایین بماند و به‌همین ترتیب، عواقب بی‌شمار فعالیت‌نداشتن ورزشی دانش‌آموزان از جمله چاقی

توگرسون - نومان، ۲۰۱۱). نتایج مطالعه حاضر در خرده‌مقیاس تنظیم بیرونی (انگیزش بیرونی) که مربوط به منابع بیرونی است، کاملاً با این یافته‌ها همسو است. این خرده‌مقیاس، رابطه بالا اما معکوسی با انگیزش شرکت ورزشی دانش‌آموزان دارد.

آنچه تاکنون پژوهش‌ها نشان داده‌اند این است که رفتار دانش‌آموزان نیز یک عامل اثرگذار بر رفتار انگیزشی معلمان بوده است (ماگنو و والراند، ۲۰۰۳)؛ بنابراین، شاید یک علت، رابطه مستقیم بین این دو متغیر این باشد؛ هنگامی که معلمان شاگردمحور که دارای روش حمایت استقلالی هستند، به نیازهای روان‌شناختی پایه دانش‌آموزان، احترام و ارزش می‌گذارند، متعاقباً شاگردان نیز به معلمان اعتماد بیشتر می‌کنند (سولستاد و همکاران، ۲۰۱۵). در همین زمینه، پلیتیر و والراند (۱۹۹۶) نشان دادند که بین ادراک انگیزه درونی - بیرونی یا انگیزه خودمختاری دانش‌آموزان و رفتار معلم (در این مطالعه انگیزش معلم اندازه‌گیری نشد) ارتباط وجود دارد (به نقل از پلیتیر و همکاران، ۲۰۰۲). سپس، پلیتیر و همکاران (۲۰۰۲) در یک مدل ساختاری نشان دادند که بین انگیزه خودمختاری دانش‌آموزان و رفتار معلم ارتباط مستقیم وجود ندارد؛ بلکه این رابطه توسط انگیزش معلم میانجی‌گری می‌شود. آن‌ها پیشنهاد کردند که جذب مثبت یا انگیزه درونی دانش‌آموزان به ورزش کردن، با جذب و علاقه بیشتر معلم به شغلش مرتبط است. برعکس، دانش‌آموزانی که انگیزه ندارند، ممکن است به‌همان اندازه برای معلم آزاردهنده باشند. آن‌ها ممکن است موجب شوند که معلم احساس بی‌کفایتی کند یا احساس کند که دانش‌آموزان او را دوست ندارند؛ در نتیجه، معلمان انگیزه درونی و خودمختاری کمتری نسبت به کار خود پیدا می‌کند؛ بنابراین، معلمان ممکن است دانش‌آموزانی را دوست

2. Mediated

1. Bartholomew, Ntoumanis, Ryan, & Thøgersen-Ntoumani

در نتیجه، افزایش انگیزش ورزش کردن آنان می‌شود. از محدودیت‌های موجود برای انجام این مطالعه می‌توان به جمع‌آوری نکردن اطلاعات از کودکان، جوانان، بزرگسالان، پسران نوجوان، معلمان مرد تربیت بدنی، مربیان باشگاه‌ها و محدودیت در مناطق جغرافیایی نام برد. پیشنهاد می‌شود که مطالعات آینده روی اندازه‌گیری انگیزش مربیان باشگاه‌های خصوصی و تیم‌های ملی بانوان و آقایان و ارتباط آن با انگیزش ورزشکاران حرفه‌ای، قهرمانان ملی زن و مرد و همچنین، بررسی عوامل مؤثر بر آن‌ها انجام شوند.

مفراط، فقر حرکتی، بیماری‌های روانی و افسردگی، اعتیاد، بزهکاری و بسیاری موارد دیگر، گریبان‌گیر جامعه خواهد شد؛ بنابراین، اهمیت مداخله در افزایش انگیزه درونی معلمان تربیت‌بدنی به قدری زیاد است که تلاش و برنامه‌ریزی‌های کلان مسئولان مربوط را می‌طلبد. دوم اینکه، این نتایج پیشنهاد می‌کند که اهمیت آگاه‌کردن معلمان از پیامدهای شیوه‌های تدریس بسیار زیاد است؛ یعنی معلمان باید بدانند که به‌کارگیری رویکرد انگیزشی در هنگام تمرین و یادگیری، موجب افزایش رضایتمندی شاگرد و

منابع

1. AbrishamKar, H. (2014). Validity and reliability of Coach Motivation Questionnaire. *Master of Art thesis, Kharazmi University*. (In Persian)
2. Adie, J. W., Duda, J. L., & Ntoumanis, N. (2008). Autonomy support, basic need satisfaction and the optimal functioning of adult male and female sport participants: A test of basic needs theory. *Motivation and Emotion*, 32(3), 189-99.
3. Alvarez, M. S., Balaguer, I., Castillo, I., & Duda, J. L. (2012). The coach-created motivational climate, young athletes' well-being, and intentions to continue participation. *J of Clinical Sport Psychology*, 6(2), 166-79.
4. Amorose, A. J., & Anderson-Butcher, D. (2007). Autonomy-supportive coaching and self-determined motivation in high school and college athletes: A test of self-determination theory. *Psychology of Sport and Exercise*, 8(5), 654-70.
5. Balaguer, I., Castillo, I., & Duda, J. L. (2008). Autonomy support, needs satisfaction, motivation and well-being in competitive athletes: A test of the Self-determination theory. *Revista de psicología del deporte*, 17(1), 123-39.
6. Bartholomew, K., Ntoumanis, N., Ryan, R. M., & Thøgersen-Ntoumani, C. (2011). Psychological need thwarting in the sport context: Assessing the darker side of athletic experience. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 33(1), 75-102.
7. Cheon, S. H., Reeve, J., Yu, T. H., & Jang, H. R. (2014). The teacher benefits from giving autonomy support during physical education instruction. *Journal of sport & exercise psychology*, 36(4), 331-46.
8. Deci, E. L., La Guardia, J. G., Moller, A. C., Scheiner, M. J., & Ryan, R. M. (2006). On the benefits of giving as well as receiving autonomy support: Mutuality in close friendships. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 32(3), 313-27.
9. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-68.
10. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Facilitating optimal motivation and psychological well-being across life's domains. *Canadian Psychology/Psychologie Canadienne*, 49(1), 14-23.
11. Duda, J., Balaguer, I., Jowett, S., & Lavalley, D. (2007). Coach-created motivational climate. In S. Jowett & D. Lavalley (Eds.), *Social psychology in sport* (pp. 117-130). Champaign, IL: Human Kinetics.

12. Duda, J. L. (2001). Achievement goal research in sport: Pushing the boundaries and clarifying some misunderstandings. *Advances in Motivation in Sport and Exercise*, 129, 82.
13. Egli, T., Bland, H. W., Melton, B. F., & Czech, D. R. (2011). Influence of age, sex, and race on college students' exercise motivation of physical activity. *Journal of American College Health*, 59(5), 399-406.
14. Giges, B., Petitpas, A. J., & Vernacchia, R. A. (2004). Helping coaches meet their own needs: Challenges for the sport psychology consultant. *Sport Psychologist*, 18(4), 430-44.
15. Gill, D. L., Gross, J. B., & Huddleston, S. (1983). Participation motivation in youth sports. *International Journal of Sport Psychology*, 14(1), 1-14.
16. Hollebeak, J., & Amorose, A. J. (2005). Perceived coaching behaviors and college athletes' intrinsic motivation: A test of self-determination theory. *Journal of Applied Sport Psychology*, 17(1), 20-36.
17. Iannotti, R. J., Chen, R., Kololo, H., Petronyte, G., Haug, E., & Roberts, C. (2013). Motivations for adolescent participation in leisure-time physical activity: International differences. *Journal of Physiology Acta Health*, 10(1), 106-12.
18. Kilpatrick, M., Hebert, E., & Bartholomew, J. (2005). College students' motivation for physical activity: differentiating men's and women's motives for sport participation and exercise. *Journal of American College Health*, 54(2), 87-94.
19. Kondric, M., Sindik, J., Furjan-Mandic, G., & Schiefler, B. (2013). Participation motivation and student's physical activity among sport students in three countries. *Journal of Sports Science and Medicine*, 12(1), 10-8.
20. Mageau, G. A., & Vallerand, R. J. (2003). The coach-athlete relationship: A motivational model. *Journal of Sports Science*, 21(11), 883-904.
21. Mazyari, M., Kashef, S. M., & SeyedAmeri, M. H. (2014). Canonical correlation of the relationship between social support and students' lack of motivation in physical education activities. *Journal of Sport Management & Development*, 1(4), 117-34. (In Persian).
22. McLean, K. N., Mallett, C. J., & Newcombe, P. (2012). Assessing coach motivation: The development of the Coach Motivation Questionnaire (CMQ). *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 34(2), 184-207.
23. Nicholls, J.G. (1989). *The competitive ethos and democratic education*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
24. Parsamhr, M., Eskandari Fard, A. M., Nick Nejad, M., & Ghorbanzadeh saffron, S. G. (2013). Motivations related to participation in physical education among high school students (based on the theory of competence). *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 9(17), 105-16. (In Persian).
25. Pelletier, L. G., Séguin-Lévesque, C., & Legault, L. (2002). Pressure from above and pressure from below as determinants of teachers' motivation and teaching behaviors. *Journal of Educational Psychology*, 94(1), 186-96.
26. Piri, M., Ahar, S., & Mahmudi, A. (2015). The comparison of gender differences in athletic students' sports participation motivation. *Journal of Instruction and Evaluation*, 8(29), 109-23. (In Persian).
27. Reis, H. T., Sheldon, K. M., Gable, S. L., Roscoe, J., & Ryan, R. M. (2000). Daily well-being: The role of autonomy, competence, and relatedness. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26(4), 419-35.
28. Rocchi, M. A., Pelletier, L. G., & Couture, A. L. (2013). Determinants of coach motivation and autonomy supportive coaching behaviours.

- Psychology of Sport and Exercise*, 14(6), 852-9.
29. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78.
 30. Salari, K., & Badami, R. (2014). The relationship between social support from physical education teachers and students' achievement motivation in sport activities. *Study of Sport Psychology*, 8, 49-58. (In Persian)
 31. Sarrazin, P., Vallerand, R., Guillet, E., Pelletier, L., & Cury, F. (2002). Motivation and dropout in female handballers: A 21th month prospective study. *European Journal of Social Psychology*, 32(3), 395-418.
 32. Shafizadeh, M. (2006). Validity and reliability of motivation to participate in sports activities questionnaire. *Research in Sport Science*, 14, 15-32. (In Persian).
 33. Solstad, B. E., van Hoyer, A., & Ommundsen, Y. (2015). Social-contextual and intrapersonal antecedents of coaches' basic need satisfaction: The intervening variable effect of providing autonomy-supportive coaching. *Psychology of Sport and Exercise*, 20, 84-93.
 34. Stebbings, J., Taylor, I. M., & Spray, C. M. (2011). Antecedents of perceived coach autonomy supportive and controlling behaviors: Coach psychological need satisfaction and well-being. *Journal of Sport & Exercise*, 33, 255-72.
 35. Vazou, S., Toumanis, N., & Duda, J. L. (2006). Predicting young athletes' motivational indices as a function of their perceptions of the coach-and peer-created climate. *Psychology of Sport and Exercise*, 7(2), 215-33.
 36. Verstuyf, J., Vansteenkiste, M., Soenens, B., Boone, L., & Mouratidis, A. (2013). Daily ups and downs in women's binge eating symptoms: The role of basic psychological needs, general self-control, and emotional eating. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 32(3), 335-61.
 37. Yavary, N., Narmanji, F. (2015). *Psychological test in sport science and train*. Tehran, Bamdad Ketab, (1nd Ed, 44-7). (In Persian)
 38. Zhang, T., Solmon, M. A., Kosma, M., Carson, R. L., & GU, X. (2011). Need support, need satisfaction, intrinsic motivation, and physical activity participation among middle school students. *Journal of Teaching in Physical Education*, 30(1), 51-68.

استناد به مقاله

عبدالشاهی، م. (۱۳۹۷). پیش‌بینی انگیزش شرکت در ورزش دانش‌آموزان براساس انگیزش دبیران تربیت‌بدنی با رویکرد نظریه خودمختاری. مجله مطالعات روان‌شناسی ورزشی، شماره ۲۴، ص. ۱۸-۱. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2018.3321.1342

Abdoshahi, M. (2018). Prediction of the Participation Motivation in Sport of Girls on the Basis of the Motivation of Physical Education Teachers, with the Self-Determination Theory Approach. *Journal of Sport Psychology Studies*, 24; Pp: 1-18. In Persian. Doi: 10.22089/spsvj.2018.3321.1342

Prediction of the Participation Motivation in Sport of Girls on the Basis of the Motivation of Physical Education Teachers, with the Self-Determination Theory Approach

Maryam Abdoshahi¹

Received: 2016/12/10

Accepted: 2017/02/27

Abstract

According to SDT, the social environment surrounding an individual is a central determinant of autonomous motivation to be physically active. The aim of this study was prediction of the teens' sport motivation on the Basis of the motivation of physical education teachers, with the self-determination theory approach. The 102 female PE teachers and 510 female high school students in four regions of Tehran city Education were selected in random-stage method. The Coach Motivation Questionnaire (CMQ, McLean et. al., 2012) and Participation Motivation Questionnaire (PMQ, Gill et. al., 1983) were used. The results showed that there was a positive significant relationship between motivation of teachers and students' participation motivation in sports. The multiple regression results showed the motivation of teachers was a direct predictor for students' participation motivation in sport. The introjected regulation and a motivation components had the highest relative share on prediction of students' sport motivation. These findings are emphasize to importance of effective motivational dimensions of teachers on students' motivation to participate in sports.

Keywords: Self-Determination Theory, Motivation of Teachers, Motivation of Students

1. Assistant Professor of Motor Behavior, Alzahra University of Tehran
(Corresponding Author) Email: M.abdoshahi@Alzahra.ac.ir